

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
 Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
 minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

Szerelem-e vagy elvetemültség?

Írta: Hegedűs Gyula csendőrőrhadnagy.

Lapunk f. évi 12. számában közzétett I. pályázat nyertese.

Egyik vasárnap delután a muraszterdahelyi csendőr-laktanya legénységi szobájában az asztal mellett ül Kalmár Béla és Polgár József csendőr, pipázgatva és beszélgetve, míg az egyik ablak melletti széken egy tisztas, szürke ruhába öltözött deresedő, kurtúra nyirott haju és hegyesre pödört szürke bajuszu úri ember olvastatja a Csendőrségi Lapokat.

Ügylátszik már átolvasta, mert összehajtvá az ablak párkányára tette s kitekintve az ablakon látszólag az alkonyatot nézi, valójában azonban a beszélgető csendőrökre figyelt; mert hirtelen azok felé fordulva, hasonló korr embertől szokatlan élelénységgel szakítja meg a csendőrök beszélgetését.

— Nincs igaz, kedves Kalmár barátom! — szólt. — Belátom, hogy a földmivelés, értven a paraszotok egyszerű szántás-vetését, oly foglalkozás, mely a legkevésbé intelligentiát követeli, de azért azt sem kell és nem szabad becsülni, mert a mellett, hogy nemes foglalkozás, nekünk még ezen kívül a földmivelésen, gabonatermelésen s ezzel kapcsolatban az állattenyésztésen nyugszik úgyszólván az egész állambiztonságunk. Földmivelő, állattenyésztő állam vagyunk ezer év óta. Ez biztosította fennmaradásunkat a mai napig; ha tehát ennek köszönhetjük jólétünket, illik, hogy lársadal-munkánk azt a réteget, mely ezzel foglalkozik, meg is becsüljük. Tudom, hogy ön polgári foglalkozására kereskedő. Elismerem, hogy egy jó kereskedőnek műveltenek, ügyesnek, élelmesnek és leleményesnek kell lenni. Abban is igazat adok önnek, hogy ismeretei tágabbak lévén, magát a szolgálat terén hamarabb s jobban fel-találja, mint Polgár csendőr, a ki földmiveléssel foglalkozott polgári életében; de mondom, hogy valamiként önnek, mint kereskedőnek szakismerettel kell birnia, hogy azon pályán sikeresen működjek, ép úgy a föld-mivelés sem abból áll, hogy megfogjuk az eke szarvát, vagy kasza nyelét. Annak is sok esinje-binja van. Szá-mos évi tapasztalat, tanulás kell hozzá míg egy föld-mives is saját szakállára foghat az önálló gazdálkodás-hoz, hogy fáradságát siker koronázza.

Egyébként látom, hogy önök azon versengenek, hogy a szolgálat érdekében polgári életökben szerzett isme-

reteiket, melyik tudja jobban érvényesíteni. Erre azt mondom, hogy ez mindig az előfordult esettől függ; de bizonyos, hogy Polgár csendőr szakismeretei, tehát a földmivelés alkalmával szerzett ismeretei között is vannak olyanok, melyek a szolgálatra adott esetben nagyon becsesek lehetnek. Ez állításom bizonyít-tására — megjegyezvén, hogy míg be nem soroztatam magam is földmiveléssel foglalkoztam, ha nem unják hallgatni, elmondom a következő esetet.

A két csendőr szeme felvillant, s míg az öreg elő-vette dohányzacskóját és pipáját megtömvé rágyújtott, székeiket ahhoz közelebb húzva, feszült érdeklődéssel várták, hogy megszólaljon. De hogysis ne várták volna, hogy beszéljen az öreg Németh bácsijok, az öreg nyu-galmazott csendőrőrmester, hisz 30 évig tartó szolgál-tában az élményeknek oly tárházát gyűjtötte össze, hogy bár minden vasárnap elbeszél egy-kettőt, de sobá-sem ismételt, s mindegyikben van valami olyan, a mi-ből okulás és tanulás lehet meríteni.

Végre bodor füst kerekedik a pipából s mikor az öreg néhány erős szippantást tett, a füstgomolyaggal együtt megeredt száján a szó:

— Zala megye bájós dombvidékén Csáktornyan szol-gáltam az 1890-es évek végén, midőn egy juniusi nap reggelén öt óra körüli időben épen fegyverzetem s sze-relvényem tisztogatását voltam megkezdendő, minthogy előtte való este vonultam be szolgálatból, mikor is nagy jajgatással, csaknem úgy esik be egy tótszentmártoni paraszatszöszny az ajtón.

— Jaj, drága őrmester uram, végem van. Nincs többé az én galambom, aranyos uram, az én istápolóm.

Mindzeket s még Isten tudja mit hadart össze el-el-csukló hangon, nagy könnyhullatások között a fájdalom-tól roskadozva az alig 30—32 évesnek látszó, életerőtől duzzadó, barna horvát menyecske.

Látván, hogy valami fontos eset történt, de azt is, hogy ily lelkiállapot közepette a nőtől nem tudom meg tulajdonképeni panaszát, leültemem s egy pohár friss vízzel kínáltam meg.

— Köszönöm a szives jóindulatát, már a szívem majd leszakadt, annyira futottam, de hála Istennek csakhogy már itt vagyok.

— Segítsenek rajtam, keressék elő a ki tette. Akasszák fel, vagy adják a kezembe, hogy a tulajdon két kezem-mel fojtsam meg vagy a körmeimmel tépjem ki a sze-mét! — jajveszékelt ismét.

— Jó asszony, azt sem tudom miről van szó, csillapodjék s adja elő nyugodtan, hogy mi történt — csillapítottam.

— Hát még nem mondtam? De ne csodálkozzék rajta, kedves örmester úr, mert az eset oly rettenetes, hogy azt sem tudom, hol a fejem. Ha megőrültem volna, még azt sem lehetne csodálni.

Sok csillapítás után, de még mindig siránkozva elkezdett beszélni:

— A hegyen levő szőlőnk alján van egy kis rétünk. Tegnap, már minthogy szerdán délután a megboldogult emberem: jaj-jaj, hogy a holló vágja ki a szemét a gazemberének, a ki tette, gyehenna tüze égése a lelket! Hát mondom az emberem fél kenyeret meg egy darab szalonát a tarisznyájába tett s kaszát fogott, hogy azt a kis fület már mint tegnap és ma lekasálja. Azt is mondta, hogy addig nem jön haza, míg el nem végzi s kiűn hál a pinczében. Ma reggel, hogy a szénát forgassam utánna mentem. Már messziről lestem, néztem, hogy észre vesz-e. Előre örültem, hogy majd meglepem, mert nem volt szó arról, hogy utánna megyek. Megyek, nézem, de csak nem látom. No talán elfáradt vagy sokaig dolgozott az este s most megszerzi egy kicsit az álmát mondok s aival csak tartok a pincze felé. Hát a pinczétől vagy 20 lépés távolságban látom, hogy a fűben fekszik. Ráküldök: Hé apjuk, nem szégyelli kend magát, már a nap mindjárt feljön s kend még lustalkodik. Lássa én már egy órát gyalogolok. Az apjukom azonban annyit sem szólt, mint ez a szék, melyen ülök. Ej, mondok, nagyon elaludt, no majd felrázom. Hát a mint hozzá érek — Uram bocsá! — majd hanyatt vágódtam. Ott fekszik az én drágám, az én egyetlen jó emberem vérében, mellette meg a kasza, a ő kaszája véresen. Odamentem hozzá költögettem, győgyörztem, de már nem szólt, nem volt már benne lélek.

Meghalt, a nélkül, hogy csak tőlem el is bucsuzott volna, hogy csak lefoghatam volna a szemét. Óh jaj, miért is nem én haltam meg! Ki lesz már most az én istápolóm, ki keres nekem kenyeret! Hanem azt mondom, örmester úr, hogy nekem kézre adják a ki ezt tette, mert ha nem...

— A többi már nem hallottam, csak azt mondtam, hogy várjon s öt perez mulva egyik esendőrömmel felszerelve a panaszos nővel együtt a laktanyából kilédtam. Mire a járásbíró lakásához értünk, — ki egyszeremind a vizsgálobíró szerepét is betöltötte, — s azt felzörgettem, az özvegy elbeszélése folytán közölhettem, hogy a tőszentmártoni szőlők közt Podoczanecz Istvánt az éj folyamán meggyilkolták s kértém a bizottság kiszállását. Magam pedig járőr társammal s a megtört özvegygel az erdős dombokon át a rövidebb utat választva a helyszíne felé siettem.

Még most is emlékszem, hogy gyönyörű tavaszi reggel volt.

Az erdő lombjain a harmat millió cseppje, mind-

megannyi gyómánt ragyogott. Egyik fán egy pár vadgalamb turbékol, a távolabbi cserjésből a fülemile csattogása hallzott. Máskor gyönyöröködni szoktam a természet szépségében, mondanom sem kell, hogy a jelen esetben csaknem hidegen haggyott. Emészgett a vágy, hogy minél hamarább a helyszínén legyek s lássam a történetek színterét. Jó egy órai gyalogolás után megpillantottuk a kunyhót.

Az utolsó pár száz lépést csaknem futva tettük meg. A mint a pincze mellett elkanyarodtunk, mintha csak gyökeret vertek volna a lábaim; megdöbbenve állottam meg, mert neha feleségizott képzeletemben a hullát utközben számtalanszor magam előtt láttam is, de a kép, mely elem tárult, mindezeket borzalmasságban felülmulata. A buja, csaknem térdig érő fűben vágott rend félbe volt hagyva, s egy jó ötvenes, erőteljes férfi hullája hanyatt fekvé, egyik lába aláfordulva, míg a másik mereven ki volt nyújtva. Ajkai félig nyitva voltak, mintha egy kiáltás lett volna ráfagyva. Megvége-sedett szeméi mereven az égbe szegezve. Körös-körül a még lábom lévő, de a lekaszált fű is vérel fecskendezve, kissé hátrább jobbra egy véres kasza feküdt.

Ezek még nem keltek volna bennem borzadályt, mert hiszen láttam vért is, hullát is eleget, hanem az a seb, mely a hullának jobb vállától a mellkasán keresztül huzódott s mely az összes csontrészeket átszelve feltárta az egész mellüregt, valami zsbibasztóan hatott idegzetemre.

Felocsudva ezen lidércnyomásszerű zsbibadságomból, azonnal hozzáfogtam a helyszíni szemle megtartásához, de a fentebb elmondottakon kívül sem a hullán, sem körülötte nem találtam semmit, mi figyelmet felkeltőtte volna. Benéztem a pinczébe is, de ott sem találtam lényeges dolgot. A kabátja és tarisznyája egy szegre akasztva lógott. A magával hozott kenyérből és szalonnából csak annyi hiányzott, mint a mennyit egy egészséges, erősebb munkával foglalkozó ember elfogyasztani szokott. Így tehát rablásról szó sem lehetett.

— Nem is ott kellett volna keresni a tettest — szól közbe Kálmán esendőr, — mert bizonyosan valamely szomszédjával összeveszett s az gyilkolta meg.

— Igen, de a saját kaszájával volt meggyilkolva — válaszolja az öreg Németh, nyugalmazott örmester.

— Hiszen épen a mellett bizonyít, a mit én mondok. A támadó bizonyára erősebb volt, kicsavarta a kaszát a kezéből s úgy sújtott rá, — érvel Kálmár esendőr.

— Ha már Kálmár öcsém véleményét nyilvánított, hát mondjon maga is valamit, kedves Polgár öcsém.

— Én nem mondok — válaszolt Polgár, — mert fogós kérdésnek látszik s bizony először szeretném az ily esetekben a helyszínét, de meg az egész környéket is alaposan szemügyre venni, hogy csak valamely irányban is feltevést támasztanék a dolog lényegére.

— Nagyon helyesen, édes öcsém. Én is ezt tettem. A velem volt esendőrnek meghaggytam, hogy maradjon a hullánál s igyekezzék a jajveszékelő s még folyton

átkozódó özvegycet attól távol tartani, én pedig, mert a bizottság úgy is csak egy óra mulva érkezhettek meg, egy kis körutra indultam.

— A pincze a hegy alsó barmadán feküdt, közte és a hegy felső része között egy ut vezetett. Ezen túl volt a tulajdonképeni szőlő, míg a hegy lába felé a kaszáló terület el mintegy 100 lépés szélességben s 350 lépés hosszúságban. A rétnek már mintegy fele le volt kaszálva. Először is ezt vettem szemügyre. A hullát jobbra a három rendtől kezdve a lekaszált fű sötétebb színű volt s a rendek sokkal alacsonyabbak voltak, a mi nyilvánvalóan azt bizonyította, hogy előtte való nap volt lekaszálva, s a nap megsütvén megfogygyadt s így jobban összeesett, a rendek tehát laposabbak lettek. Ezek között lefelé ballagva, a fű tarlóját, a kaszálás módját, tehát a végzett munka minőségét vettem szemügyre. Mondhatom kifogástalan munkát találtam. A fű oly egyenletesen volt vágva, mint mikor a borbély a nullás géppel nyír meg valakit. Látszott, hogy a ki végezte, biggadt, megállapodott ember s nem másnak, hanem magának dolgozott. Majd átmentem a frisebb rendek közé s ott folytattam tovább vizsgálódásomat. Alig akartam binni szememnek, mert itt már nem egy, hanem két ember keze munkáját láttam. Az egyik rend az előbbi napi munkás keze nyomát viselte magán, míg a másik a mennyiben a tarló kissé magasabb volt, de meg a kaszavágás nyomai is szélesebbek voltak, határozottan arra mutattak, hogy még egy embernek kellett ott dolgozni.

— A völgybe érve visszafordultam s a lépésről-lépésre erősebb lett fentebb mondott meggyőződéseim. Képzeletemben tetést öltött a két alak. Láttam a mint a meggyilkolt előre hajolva gondosan ereszté minél mélyebben kaszáját a fűbe, hogy csak egy milliméternyit se hagyjon a földben, míg a másik utána kevésbé lelkiismeretesen halad. De nini, mi ez? A hátulso most már nemcsak, hogy nem dolgozik elég tisztességesen, hanem csaknem tényérnyi tarlót hagy. Szerencséje, hogy az öreg elől nagyon el van nyílvédve munkájában, mert máskülönbén alighanem fizetés nélkül bocsátaná el. Most meg úgy látszik visszamaradt, de igyekszik utóérni, mert nem a kaszások által szokott csapást tapadja lábaival, hanem nagyokat lép, kaszáját csak imitt-amott vágja a fűbe, de a hol bevágja, ott nemcsak a fű, hanem a talaj is sebet kap. A kasza tehát nem vízszintes irányban beretvaszerűen süppedt a fűbe, hanem magasról rézsutos irányban csapott le. Végre ez is elmarad, csak néhány ugrásra valló nyom mutatja, hogy a kaszás a meggyilkolt háta mögé került. Áll gyilkos! . . . Arra ocsudtam fel, hogy a hulla mellett állok s a velem volt csendőr halálsápadtan néz rám, fegyveremet pedig két kézben fogva tartom magam előtt.

— Mi lenne, hogy oly különösen néz rám, kérdem a csendőrtől?

— Semmi, semmi, de őrmester úr talán . . .

— Nem tudta mit mondjon, míg végre biztatásra elmondta, hogy fegyveremmel úgy tettem, mintha kaszálni akarék, meg hogy «gyilkos»t kiáltottam. Megvallom, egy kissé elresterletem magamat. Zavaromból azonban csakhamar kimentem a bizottság megérkezése, melynek tagjait midőn a hullához vezettetem, az orvos megállapította, hogy a halál megérkezésük előtt 4—5 órával állott be.

— Hogy a hullával ezután mi történt, az mellékes, az azonban a tárgyhoz tartozik, hogy a járásbíró távozása előtt hozzám fordulva azt mondotta, hogy ismert ügyességemtől elvárja, hogy eme rejtélyes esetet ki fogom deríteni.

— Nem rajtam mulik, járásbíró úr, ha kiderítenélül marad, — mondtam s azután barátságosan elbucszultunk egymástól.

— Ezek után átítem a nyomozás színterét Tótszentmártonba, hol a meggyilkolt lakott. Ott akartam keresni a tettest, nem a meggyilkolt ellenségei, hanem ellenkezőleg barátai között.

— Ej-ej, Kalmár öcsém, miért csóválja a fejét? Még most is megmarad előbbi feltevése mellett? Ha olyan hitetlen, hát kifejtem, hogy honnan meritettem eme feltevésemet, vagy mondjuk inkább következtetésemet.

— A mint már mondtam a réten két kaszás kezemunkáját láttam. A második kaszás, a végzett munkából itélve csak rövid ideig, 1/2 óráig dolgozott a meggyilkolttal. Az orvos azt mondotta, hogy a halál csak 4—5 órával előbb állhatott be, mint ő a hullát megvizsgálta. A halál egyetlen kaszavágás eredménye volt.

Mindezeket összevetve, arra a következtetésre jutottam, hogy a tettes az éj folyamán érkezett a helyszínére. A gazdát a pinczében felköltötte s azzal együtt fogott a munkához. Az özvegycet azt állította, hogy férje egyedül ment ki s nem is volt szó arról, hogy munkást fogad. Most egy teljesen idegen ember hogy megyen oda éjnek idején magát munkába ajánlani s vajjon a meggyilkolt beeresztette volna-e azt a pinczébe s végül munkába állott volna-e azzal? Mindezeket kizártnak tartottam. De megdől az ön feltevése is, t. i. hogy valamely haragosa tette volna el láb alól, mert ha az ezen szándékkal kereste volna fel s tegyük fel, hogy ismerte volna a helyi viszonyokat s tudta volna, hogy a meggyilkolt künn is hál, miért nem hajtotta végre a tettest a pinczébe alvó emberen? Hiszen könnyebben végezhetett volna vele. Tehát a mint mondom én a fentieket összegezve barátai között akartam a tettest keresni.

— A községbe beérkezve a községházhoz mentünk s a jegyzőtől meg a bírótól a meggyilkolt családi és vagyonai viszonyai után kérdézősködtem. Megtudtam, hogy háza, néhány hold földje, a már ismert szőlője és rétje van. Vagyonai kitett mintegy 20,000 koronát. Józan életű, takarékos, gyermektelen ember volt.

— Mintegy 10 év előtt másodszer nősült, elvevén a nálánál 20 évvel fiatalabb, teljesen árva és vagyonatlan most hátrahagyott özvegycet, kire házasság kötése alkál-

mával fele vagyonát ráiratta. Közeli rokona sem neki, sem feleségének nem volt. Kérdezősködtem még a plébánostól is, tanítótól is, de azoktól is úgy a meggyilkoltról, mint feleségéről csak jót hallottam. Úgy a férj, mint a feleség tisztességes családi életet élt, mely nem multa felül, de nem is süllyedt alá a falusi polgárok átlagos családi életének. Végre a szomszédokat hallgattam meg, kiket különösen arra vonatkozólag kérdeztem ki, hogy kik szoktak a meggyilkolt házánál gyakrabban megfordulni. Ezek megneveztek néhány oly férfit és nőt, a kik a termények betakarításánál szoktak segédkézni.

— Bizony míg ezeket elvégeztem ránk esteledett, miért is nyugalomra térünk. Álom azonban egész éjlen nem jött szememre. Egyik oldalamról a másikra fordultam s alig vártam, hogy újra munkához láthassak. Az áldozat temetése délelőtt 10 órára volt kitűzve. Ott akartam lenni.

(Vége köv.)

Vasuti csendőrség.

Irta: Soltész Imre csendőrfőhadnagy.

A tolvajok bátran mondhatják, hogy a vasut azon útvonala, a melyen biztonságban lehetnek a rend őreitől.

Igazuk is van, mert védelemben részesítjük a városokat, falvakat, pusztákat, ha szükséges a postakocsit is csupán a vasuton szállított személyek és javak azok, melyek tisztán a vasuti személyzet védelmére vannak szorulva.

A vasuti ügyeleti szolgálat szervezésével gondoltak arra is, hogy a fontosabb vasuti állomásokon ügyeleti közegeket állítanak fel, ez azonban hasztalan kísérletnek bizonyult s nemsokára legtöbb helyen be is szüntették. Míg vezetőink szigorúan ragaszkodtak ahhoz, hogy a csendőr csupán teljes felszereléssel, tehát tárcakarbélylyal teljesítsen szolgálatot, nem is mertek arra gondolni, hogy a csendőr felügyelet czéljából szuronyos tárcakarbélylyal valamiképen a vonaton is elhelyezhető. Ezen feltevést lehetetlenné tette azon körülmény is, hogy korábban a vasuti kocsikba csak két oldalt lehetett beszállani, s így mozgó vonaton az egyik kocsiból a másikba való átjárás csak az e téren már gyakorlott vasuti személyzet részéről volt lehetséges. Most azonban, hogy a kényelmes, hosszában is átjárható kocsik vannak forgalomban, mi sem áll utjában annak, hogy a rendőri közeg magán a vonaton tartózkodjék, s a mozgó vonaton is őrködjék az utazó közönség biztonságára.

A kivándorlók ellenőrzése már is vonaton történt, oldalfejgyverrel és forgópisztolylyal felfegyverezett csendőrök által.

Ily módon vélem én megoldhatónak a vasuti rendészeti kérdést is, mert nem csak a kivándorlók feltartóztatására van szükségünk, hanem oltalmat igényel az utazó közönség is úgy a személye, mint a vagyona biztonságára nézve.

Elég gyakran olvashatjuk az újságból, hogy a vonaton megöltek és kiraboltak egy utast s az áldozatot egyik fülkében találták holtan, a tettesnek pedig se bűne, se hamva. Másutt meg sipisták fosztották ki a vásárról hazautazó jámbor marhakereskedők duzzadó erszényeit. Emitt egy vidéki alak ijedten kap mellényzsebéhez, keresve a biztosabb kezekbe került óráját, amott meg egy nászutazó hölgy siránkozik, kétségbeesve ujdonsült férjének egyik állomásán hozományával együtt történt eltűnésén. Hát a vasuti podgyászok, hányszor érkeznek megdézsmálva rendeltetési helyükre.

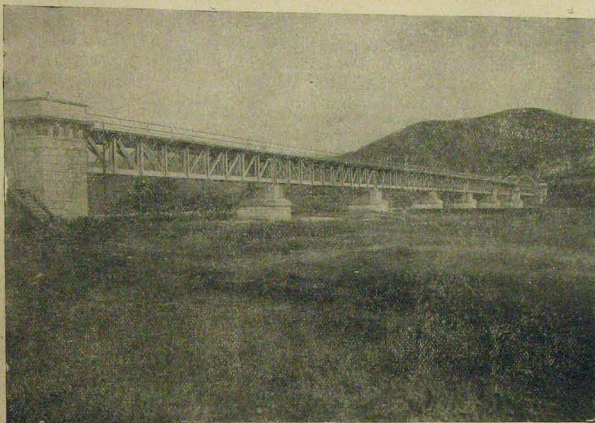
S mi mindezt látjuk, halljuk és türjük, s tehetetlenül állunk az eseményekkel szemben.

Pedig sokat tehetnénk! Mert valamint lehet a mozgó vonaton a kivándorlókat ellenőrizni, ép úgy lehet a közbiztonságot is fenntartani. Talán ott van a hiba, hogy kevés a csendőr? Az nagy hiba minden esetre, de nem ok arra, hogy ezen kérdést figyelmen kívül hagyjuk.

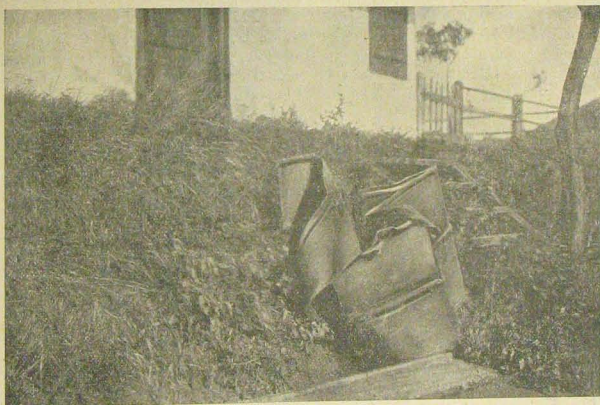
Mert tegyük fel, hogy főbb vonalainkon naponként átlag 1000 vonat közlekedik, ezek felügyeletére 1000 csendőr kellene, de talán elég volna ennél kevesebb is, mert egy és ugyanazon csendőr ellenőrizhet több vonatot is, épen úgy, mint az ellenőrző kalauz, s preventív szolgálatnak kevesebb csendőr működése is elég volna. Tesszem fel Pestről indul egy vonat Párkányána felé, ezen utazik egy csendőr, ki átjárva a kocsikat, s látva, hogy kivált nappal, jelenlétére ott nincsen szükség, Váczott kiszáll, s egy oly vonatra ül fel, melylyel nem utazik csendőr, de mely a kalauz bemondása szerint felügyeletre szorul, s azzal esetleg visszautazik Pestre. Ily eljárással azt hiszem, 500—600 csendőr is elláthatná a vasuti rendszert.

Azt hiszem, hogy inkább ott a hiba, hogy a külföldi államoknak nem jutott még eszükbe ezen kérdéssel foglalkozni, pedig rájuk férne, mert épen a külföld az, hol a vasuton a leghajmeresztőbb dolgok fordulnak elő. Hiszen az amerikai Pacifik vasuton egész rablóbandák rendeznek fosztogatásokat; feltartóztatják a vonatot, s egész kedélyesen veszik át a megrémült utasok erszényeit. Ha a leleményes jankee felvetette volna a vasuti rendőrség kérdését, valószínűleg e téren mi sem maradnánk hátra. Nem egy vasuti kalauz kiált fel a vonat ellen intézett merénylet alkalmával, hogy miért nem adnak neki is valami fegyvert a jegylyukasztó mellé, ha már az ő vállaira nehezedik az utasok védelme. Ott olvassuk a vészfék alatt, hogy az csak akkor húzható meg, ha az utasok személye, vagy a vonat biztonsága veszélyben forog. Hát ez mind szép dolog, de ha megtámadtatásunk esetén meghúzzuk a vészféket s megáll a vonat, mit érünk vele, legfeljebb azt, hogy a merénylő nyaktörés nélkül leszállhat a vonatról, s az utazó közönség üldözheti, kergetheti ha meri, árkon-bokron keresztül.

Lássuk már most, vajon fenntartható-e az utazó közönség biztonsága a jelenlegi rendszer mellett?

A vasuti hid Branyicska felől, a mely részen a robbanás történt

A robbanás által felszakított hidfő lemez.

Dinamit-merénylet a branyicskai vasuti hid ellen.

Tegyük fel, hogy az egyik vonaton éjjel egy rabló megöl egy alvó utast, s valamelyik állomáson leszáll a vonatról s odébb áll.

Mi történik ekkor? Midőn a kalauz felfedezi az esetet, bejelenti azt a legközelebbi állomásfőnöknek. A kocsi a vonatból kicstatólják, s a hullával együtt ott hagyják. Az állomásfőnök értesíti az illetékes hatóságot, mely az éjjeli időre való tekintettel csak másnap vizsgálja meg az esetet.

Hullaboncolás után a felfedezést tevő kalauz lenne kihallgatandó, de az már valahol az ország ellenkező végén utazik. Napok is elmúlnak, míg a felfedezést tevő kalauz az esetre nézve részletesebben kihallgatható, s előadásából némi támpontot lelve valamelyes irányban megindul a nyomozás. Végezetül aztán mégis csak a csendőrség kezébe kerül a nyomozás.

A csendőrség járőr megint csak a kalauz kikérdezésén kezd a dolgát, mert egyéb tanúról alig lehet szó, mivel ki tudja azt, hogy az esetnél ki volt meg jelen, s a szerete kiszállott utazó közönség jelenleg hol tartózkodik, s ki tudná őket névleg is megnevezni. Azután kutat tovább a járőr, hogy útközben ki, hol szállott le, a kiinduló pontokon kérdezősködik, hogy jelzett napon ki, hová váltott jegyet, s a leszálló helyeken, hogy ki minden szállott le s egyik-másik gyanúsabb alak merre vette útját. Egyesek nyomonüldözésekor felkeresi a járőr az éjjeli szállóhelyeket, megnézi a vendégkönyveket, hátha ráakad a gyanúsított koczkás habátu ur nevére. De ha rá is akad, ki tudja igaz-e a bejegyzett név, s helyes-e a megjelölt útirány. Itt aztán megáll a nyomozás, s az eset bevándorol a nyomozati ügyiratok közé.

Itt-ott akkor jár sikerrel a hajszá, ha a lopott, vagy rablott holmit eladásokor valahol felismerik, de ha készpénz volt a zsákmány, akkor ez az eset is ki van zárva.

A 90-es években egész szakasz csendőr volt összpontosítva a vágvölgyi kastélyfosztogatók elfogása végett. Uher és Mandák szeredi tolvajok voltak az üldözöttek. Bekerítették a Vág mentén elterülő erdőket, s elállották a Vágon áthúzódtó hidakat, de azért a lopások és betörések csak nem szüntek meg. Lakk, frakk, klakkosan vidáman füstölt a két akasztófavirág valamelyik vágvölgyi vasut I. osztályú fulkéjében, s két kézzel szórták a kalauzoknak a borralalókat. Így röhögtek ki a határban üldözésekre összegyűlt csendőreinket. Mert mire a mieink Manija vidékét járták, ők Póstyén körül miközött zavartalanul. Midőn néhány hónap múlva tolvajlásukon rajtavesztettek a telhetetlen gonosztevők, s elfogva bekisérlették Pozsonyhoz, az egyik kalauz meg is jegyezte, hogy hányszor utazott ő ezen »urakkal« a Vágvölgyén, s hányszor vittek ezek magúkkal felt batyukat, de hát ő nem vonhatta őket kérdőre, mert elvégre nem ez a mestersége, hanem a jegylyukasztás. Pedig, úgymond, ha csak egy csendőr is lett volna a vonaton, mindkettőt elcsiphette volna. Nem is említem, hogy hány család, sikkasztó utazik a vonaton,

s száll le valamelyik kis állomáson a végcél előtt, hol üldözői hasztalan várják.

A multkor viszont egy vasutas két pipistát mutatott nekem. Ezek állítólag naponkint felrándulnak Pestről s szedik el a nyaralni utazók pénzét. Midőn észrevettem, az egyik egész szemtelenül meg is kérdezett, hogy Pestig utazom-e, s tényleg, míg a vonaton voltam, nem nyultak a »bibliához«, de azért egyengették az utat két jóképű erdelyi utasnál, és szent meggyőződéssem, hogy mielőtt kiszállottam, megkezdődött a »hazai csendes«. Ez üzelmek fölött csak a jó isten mond ítéletet. Sajnos azonban, hogy a vasuti személyzet felügyeletére bízott javak sem érkeznék mindig ép tartalommal rendeltetési helyükre.

Egyik vonalon pl. maga a vasutas volt a tolvaj, ki a podgyászból kiszedett holmit a vasuti kocsi ablakából ki szokta venni dojni egyik vasuti őrbüntársának, az meg értékesítette azt a kellő helyen. Hogy mekkora mennyiségű holmit loptak ezek össze, az kitűnik abból is, hogy a vasuti őrbüntársak feltalált holmi szerkezt számra ment; a leleplezés csak az egyik orgazda árulásáért volt köszönhető.

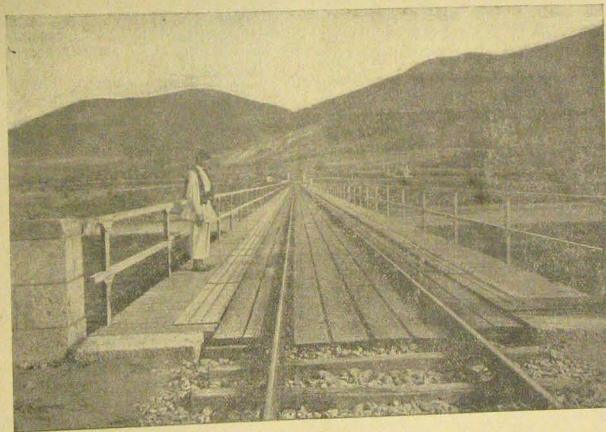
Ha a szegény utas panaszkodik megdézsmált podgyásza miatt, jegyzőkönyvet vesznek fel az esetről, felelőségre vonják a podgyászkocsin jelen volt vasutast, ki egyszerűen azzal védekezik, hogy kérdés, vajjon meg volt-e a lopott tárgy a podgyászbán a feladáskor, mert hiszen a tartalom bementve nem lett, s így ő nem is felelős érte, mert így akár ki mondhatná, hogy ez, vagy az volt a podgyászában, s rajta követelné. Még könnyebb a védekezés, ha külföldről jött a szállítmány, akkor egyszerűen a német sógorra fogják a dolgot s annak meggyanúsítása könnyebb is, mert Ausztriában csak egy vasutas van a podgyászkocsiban, míg nálunk kettő. Ha a vasut előnyomozata eredményre nem vezet, átteszik az ügyet (rendesen két hónap múlva) a csendőrséghez.

Olykor sikerül az esetet kinyomozni, de hány esetben hiába való az erőlködés. A mult éven egy 3000 koronás vasuti ékszerlopás tettesét, egy vasuti éjjeli őrt, Morvaországban akkor csípték el, a mikor az egyik lopott gyémántgyűrűt akarta értékesíteni. De ez is csak az ékszerész törvényiszteletének volt köszönhető, ki a lopott ékszer vételére nem akart belemenni; de hány esetben örül az orgazda a jó vásárnak, s hallgat a vétel felől.

Láthatjuk tehát, hogy a vasuton elkövetett bűncselekmények megakadályozása vagy kinyomozása a jelenlegi rendszer mellett úgyszólván lehetetlen, miért is e czélból vasuti csendőrséget kellene szervezni, mely állandóan ott volna a vonaton, s állandóan portyánna a vasuti kocsiakat. Az ilyen csendőrnök jogában állana időnként a kalauz közbenjöttével a zárt fulkéket is átkutatni, mert éppen ezek azok, hol a legrémesebb merényletek történnek. Ha egy-egy utas ily fulkében fel is riadna álmából, megnyugodva dölne vissza fekhelyére,

A robbanás hatása a hidon.

A híd kijavított állapotban.

Dinamit-merénylet a branyicskai vasuti híd ellen.

ha betörő vagy rabló arca helyett a közbiztonság éber őreinek tekintetével találkozunk.

Az esetleg elfogott egyén átadása sem járna nehézséggel. A csendőr a legközelebbi vasuti állomásról táviratilag megkeresné valamelyik utbaeső őrsöt, hogy egy fogoly átvétele végett rendeljen ki járórt az állomásra. Itt az átadás rövid tényvallással történne, míg a részletes jelentés a vonaton jelen volt összes tanuk kikérdezése után szerkesztetnék meg és küldetnék el az illetékes hatóságokhoz. Ezen eljárással biztosítva lenne a bizonyítás, a mi jelenlegi rendszerünk mellett, a tanuk ismeretlensége miatt épen a legnehezebb. Ha a gonosztevő a vonatról szökni merészkednék, könnyebben üldözhető őt a vonaton jelenlévő csendőr, mint az utazó közönség, mely nem mindig mer ily kétes kimenetelű vállalkozásokba bocsátkozni, de melynek ez nem hivatása és nem is kötelessége.

A csalók és sikkasztók se menekülhetnének oly sikeresen, mert tetsem fel Pestről valamelyik vonattal szökik egy sikkasztó Bécs felé s a hatóság táviratilag tudatja erről a vonaton utazó csendőr, ez a sikkasztót még a vonaton elfoghatja s így nem fordulhat elő azon eset, hogy a sikkasztót a csendőrök Bécsben várják, az pedig egy előbbi állomáson száll már ki s onnan gyalog vagy kocsin megy Bécsbe.

A vasuti kalauzok hivatásuknál fogva már elég személyismerettel bírnak ahhoz, hogy közbiztonsági szempontból utbaigazítással lássák el a velük utazó csendőrt. Ismerik ők a sipistákat, a kivándorlókat, a zsebmetszőket, sőt még a vidéki utasok legnagyobb részét is.

Nem is képezzek olyan ténykedést, a miben a vasuton örködő csendőr a kalauzok támogatásával sikerrel el nem járhatna. Az állandó kapcsolással bíró vonatoknál a kocsikban még villamos csengők is felállíthatók volna, az ezek veszély esetén még jobban megfelelének a czélnek, mint a vészfék, mely hirtelen megállást idézve elő, könnyen a kocsi megrogzálását vagy kiskilását okozhatja. Az ilyen villamos csengővel adott jelre fülkéjéből bármikor elősíthetne a csendőr s a jelzőtáblán kinyíró szám pontosan jelezhetné, hogy melyik számú fülkéből adatott a vészjel.

A vasuti podgyások megdézsmálása ellen vasuti csendőrség szervezése nélkül is lehetne védekezni, ha elrendeltetnék, hogy a vasuton szállítandó összes podgyásokat a felvételkor ólomplombbal zárják le. Az így leplombált podgyásokat a vasuton nem mernék felbontani, mert az ilyenek felbontása esetén a hiányzó tartalomért a vasuti személyzet tétetnék felelőssé.

Az eszme felvetésével alkalmat nyújtottam testületünk minden tagjának ezen kérdéshez érdemlegesen hozzászólni s hiszem, hogy ha az eszme az intézőörök helyesléseével találkozik, a vasuti rendszet kérdése az utazó közönség nagy megnyugvására mielőbb rendezve is lesz.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A kopás és a porszemek.

Az alkotással karöltve jár a pusztulás: ez igazságról mindjárt meggyőződünk, ha figyelmünket kiterjesztjük a kopás termékeire, a láthatatlan porszemekre.

Ismeretes, hogy minden vert pénz időjártával veszít a súlyából, megkopik. A mi ezüst koronásaink a tanui, hogy akárhányszor vékony, piszkos, sárgás-fehéres lemezzé kopnak, a melyen se körirat, se kép fel nem ismerhető többé. Újabb időben az aranyérint időről-időre megméri, a nem teljes súlyúakat a forgalomból kivonják és beolvasszják. A statisztikusok pár millióról beszélnek, a mely kopás révén évenként porrá válik. Más tárgyakon szintén észrevehetjük a tetemes kopást, ha finom mérleg áll rendelkezésünkre.

Mindennap tapasztalhatjuk, hogy egyik-másik csavar, a mely eleinte olyan nehezen járt, lassanként enged merevségéből, sőt idővel lötyögni kezd. A tolltartó szár, a melybe annyi meg annyi tollat teszünk, idővel szintén megkopik. Iyukak támadnak rajta s utódjáról kell gondoskodnunk. Az ékszerék, a gyűrűk, óraláncok és óratokok kopása mindenki előtt ismeretes. Ha már a szép, kényes banásmód végeredményében szintén tetemes kopásra vezet, milyennek kell a kopásnak lenni ott, a hol nagy tömegek és sűrűn érintkeznek egymással.

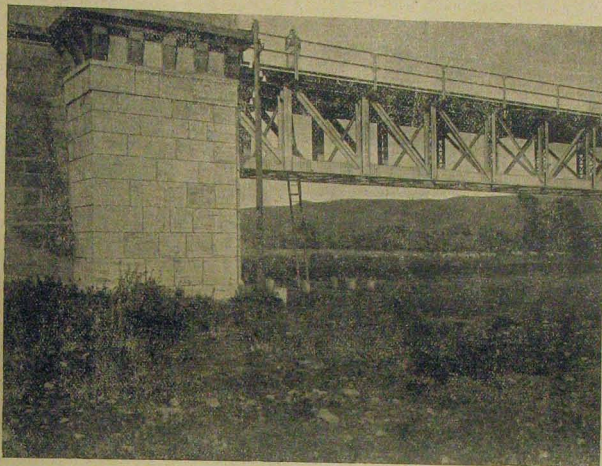
A legesztanósból példát erre nézve a vasúti sinek szolgáltatják. Belgiumban erre nézve egyenesen kísérleteket tettek és kísérletekkel bebizonyították, hogy valahányszor egy rendes hosszúságú vonat egyszer végig halad a sineken, egy földrajzi mérföldnyi közön mindannyiszor egy kilogramm vas kopik el. Mai napság azonban, mikor a föld színén legalább is 60,000 mérföldnyi sínhálózat van és mikor bízást fel lehet tenni, hogy naponként tíz vonat közlekedik minden pályán, a kopás okozta veszteség naponként a föld kerekéségén körülbelül 6000 métermáza, tehát egy év alatt 2,190,000 métermáza, vagyis több, mint az évi vastermelés egy százaléka.

És vajon hová tűnik el e rengeteg vas mennyiség. Mint tiszt a vas porszemekékből száll fel a levegőbe s oldható vasók alakjában kerül vissza a földre. A hasznosabb vasat nem éri az a sors, a mely a nemes fémek sajátja, hogy még porukban is nemes, mással nem vegyült alakban kerüljenek vissza az anyaföldre.

Mint ahogy minden használt tárgy kopik és minden kopásnak porszapropódás a vége, nagyon természetes, hogy az a kis porszemecske, a melyet lezfeljebb akkor látunk, a mikor alkalmas módon, mondjuk a kuloshykon át a napfény megvilágítja, hogy ez a porszemecske aranyat, ezüstöt, vasat, egyezőval minden elemet, a mely a földből előkerül, tartalmaz.

A mit mi porszem nevezünk, az legalább is annyi elemet tartalmaz, mint maga a föld, a melynek a parányi részecskéje. Más lapra tartozik azután, hogy ki lehet-e mutatni az aranyat, ezüstöt stb. a porszemecskéken. Egyes elemeket ki lehet mutatni, másokat nem. Az arzen például elég ritka elem és mégis be lehet bizonyítani, hogy a legtöbb tárgy, a mely bennünket környéke, parányi mennyiségben arzént tartalmaz.

Viasszátve a kopásra, egy folyamatot látunk benne, a mely lassan, de folytonosan összekeveri azt, a mit a természeti erők s segítségükkel az ember szétválasztottak. Az anyagoknak kopás okozta elosztása és összekeverése annyira hathatós és finom, hogy az ő révén akármelyik test kiskikli hatalmuk köréből. A kopás szakadatlanul

A branyicskai híd fő. (A hol a létra látható, ott volt elhelyezve a dinamit-töltény.)

Dinamit-merénylet a branyicskai vasuti hid ellen.

veszteséget okoz az emberiségnek, a melynek pótlására folyton-folyvást turkálni kell a föld kérgét. A mi egyszer a por birodalmába jutott, azt többé vissza nem kapjuk sem mi, sem utódaink.

KÉPEINKHEZ.

Merénylet a branyicskai hid ellen.

Már megemlékeztünk lapunkban arról a vakmerő dinamitmerényletről, melyet a branyicskai vasuti hid ellen követtek el és mely csak véletlen szerencse folytán végződött nagyobb katasztrófa nélkül. Erről a nagyszabású merényletről néhány a helyszínén főlvevett képet mutatunk be olvasóinknak.

HIREK.

Az antalóczi eset lefolyása. A lapunk mult számában «Egy járőr lefegyverzése» ezim alatt megjelent közleménnyel kapcsolatban az eset lefolyását a következőkben ismertetjük: Nagy János csendőr és Keresó András próbacsendőrből állott, szerednyeai őrsbeli járőr, rendes szolgálatban, augusztus 4-én délután 5 óraker, szabályszerű állapotban Antalóc községbe érkezett, hol a bíró házába térve az előzőleg Horlyó községben teljesített nyomozás eredményét írásba foglalta és onnan

este kilencz óra után, étkezés és pihenés végett a korcsmával egy fedél alatt levő községházához ment. A korcsmában egy 20—25 főből álló férfi tásarság mulatott, kik a záróra eltelte és a korcsmáros ismételt felszólítása után sem voltak hajlandók a korcsmából távozni, a járőr felhívására azonban valamennyien szó nélkül elhagyták az ivóhelyiséget és kisebb csoportokba verődve, különböző irányban eltávoztak. A járőr ezek után vacsorához látott, de alig hogy leszereltek, kívülről éktelen láрма hallatszott, minek okát megtudandó, a járőr csakhamar felszerelt és az utcára ment, hol jobbról-balról békésen viselkedő egyéneket talált, 10—12 lépést haladva azonban a három Kludzik fivérből állott lármázó és az út közepén álló csoporthoz ért, kiket Nagy csendőr, vállazott fegyverrel, csendre intett. E pillanatban, a lármázók valamelyikének egy kiáltására, a járőr mindkét tagját, még mielőtt védelmi állásba helyezkedhettek volna, a mögöttük elmaradt egyének, mintegy 15—20-an hátulról megrohanták, karjaikat lefogták, kardjukat elvették. Az így keletkezett és a járőr által fegyverük megtartásáért folytatott dulakodásban a tulsulyban levő támadó tömeggel szemben a járőr fegyverét használni nem tudta, miért is csupán arra szorított, hogy a közelben levő bíró házába bejuthasson s midőn annak már bejáratához el is jutottak, Kludzik Keresó próbacsendőrt karddal úgy vágta fejbe, hogy annak homlokáról egy öt cm. átmérőjű hus és csont lehasadt. A próba csendőr e pillanatban, miután az öt addig hátulról fogva tartott, de a vágás elől, Kludzik figyelmeztetésére, meghátrált egyén karjai közül kiszabadult, a szabadabbá vált fegyverével a tömegbe lőtt. A lövés Kludzik Györgyöt, Keresó próba

csendőr támadóját, és Polacek Sándor ngvári lakos bádogost érte és mindkettőt a kulacsont, lapoczka és gerince között sulyosan megsebesítette. A lövés után a támadók széfutottak, a járőr pedig vértől elborítva a bírói lakba ment, hol Nagy csendőr, kinek arca és jobb keze volt megsebesítve, szenvedett sérülései és kardjuktól történt megfosztásuk felett töprengeni kezdett. A próba csendőr Nagy csendőr a támadók elfogására és a kardok visszacszerzésére buzdította, amit Nagy csendőr lát-szólag helyeselt és a sulyosabban sérült próbacsendőrt előre is küldte. Alig ért azonban a próbacsendőr az elő-szóra aajtába, ő lefegyverzetése feletti szegényérzeté-ben saját fegyverével szájaába lött és 2—3 percnyi ver-gődés után meghalt.

Elfogott rablójárművek. A lapunk folyó évi július 28-iki számában ismertetett csongrádi rablójárműkősság tetteseit a Hambach Ernő járásörmester, csongrádi já-rásparancsnok vezetése alatt állott járőr, Dömötör Lajos és 17 társa személyében kiderítette és egy fejsze, egy balta, két vasálló és 500 kor, 10 fillér készpénzrel és az elrabolt pénzből szerzett négy lóval együtt kézreke-ritette. A beismerésben levő tettesek, kik közül a meg-gyilkolt Szántai Sándor éjjeli őrt, Farkas Sándor, idb. Dömötör György, Igrí József és Igrí János üttették agyon, a szegedi kir. törvényszéknek átadták.

Gyilkosság. Debreczen határában a hajdusámsoni út mentén, augusztus 9-én éjjel ismeretlen tettesek, egy ugyanevak ismeretlen — külsejéről marhahajcsárnak látszó — egyen nyakát elvágták s a hullát az út mel-letti tarlóra dobták. A tetteseket Anik János járásörmester, debreczeni járásparancsnok hetedmagával nyomozza.

Egy csendőr megtámadtatása. Finceza János rátóti őrsbeli csendőrt augusztus 4-én éjjel, szolgálaton kívül Gosztony községben Páli Ignáz, Páli János és Pasch József, gosztonyi lakosok, orozva megtámadták, kardját elvették s azzal mindkét kezefejét, jobb vállát, hátát és fejét összevagdálva, életveszélyesen megsebesítették. Finceza csendőr a körmendi közkörbáza szállítottott. A tettesek a csendőrség által elfogattak.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az elefánt pusztulása. A déli világ orrmányos óriása, az elefánt, úgy látszik, kipusztulóban van. Szakértők becslése szerint egyedül billentyűs gyártásához évenként ötven ezer elefánt agyara szükséges. Ebből az óriási arányú fogsztásból azt következtetik, hogy az elefántok végképp elpusztulnak, s máris több tengerentúli állam ké-szül az elefántvadászat korlátozására. Etiópiában a va-dászat, vagy inkább a pusztítás korlátlanul folyik, ott még nem törődik senki az elefánttal. Kongó-államban utja-ban kísérletet tesznek befogott fiatal elefánt szelidítésé-vel, abból a czélból, hogy belőle háziállatot neveljenek. A kísérletet huszonnyolc elefánttal kezdték meg s ezek igen szelidnek, tanulékonynak és engedelmeknek bizonyul-tak. E kísérlet eddig elég jól sikerült s talán az elefánt a tenyésztés folytán mégsem jut a bölény sorsára.

A sükettség gyógyítása. Egy angol orvosi újság je-lenti, hogy dr. Hearth londoni kórházi orvos olyan ope-rációt fedezett fel, a mely a legtöbb esetben meggyó-gyítja a süketeseket. Az új fajta műtétet legelőször egy idősebb asz-zonyon hajtották végre, a ki már egy évnél hosszabb idő óta volt süket. A műtét, a mely nem járt a dobhártya szétrocsolásával, vagy az arcz eléktelenítésé-vel, igen jól sikerült. A liverpooli fülkórház orvosa kísér-

leteztek az új gyógy móddal, a mely több száz esetben be is vált. Az illető újság kijelenti, hogy az operáció a legtöbb esetben sikeresnek bizonyult s hogy ez a halló-képességet vissza adta, ha csak a süketésg nem volt va-lami nagyon régi keletű.

PÁLYÁZATUNK EREDMÉNYE.

Lapunk folyó évi 12. számában közzétett I. pályázat szerint kívántott a csendőrségi nyomozó szolgálat teréről egy oly mulattatva oktató dolgozat (elbeszélés), mely a fennálló törvények és szabályok keretei között mozogva, részletesen kifejti azt, hogy egy adott bün-esetben mi módon derítették ki és fogatott el a tettes (vagy tettesek)? A dolgozatnak minden esetre az a tanu-lásága kellett hogy legyen, hogy a bün nem marad büntetlenség. Az eset lehet akár valóban megtörtént, akár képzelt.

Bérekzett összesen 13 elbeszélés:

1. *A kísértet.* Jelige: Előre.
2. *A szarkafészék.* Jelige: E. T. U.
3. *Egy rejtélyes büntelt nyomozása.* Jelige: Az ember sorsa jellemében rejlik.
4. *Szereltem-e, vagy elvetemültség?* Jelige: Tiszta partján halász legény vagyok én.
5. *Az unokaöccs.* Jelige: Conan Doyle.
6. *Hamis nyom, a mely mégis nyomra vezetett.* Jelige: Dunapart 96.
7. *Leszállás sikere.* (Jelige nélkül.)
8. *Elhibázott nyomozások.* (Jelige nélkül.)
9. *Czigányfurfang.* Jelige: Szentesi.
10. *A tolvajriasztó.* Jelige: Többet ésszel, mint erővel.
11. *Bizalmi személyek (besugó) megszerzése.* (A szerző neve alatt.)
12. *Az eltűnt tojáskereskedő.* (A szerző neve alatt.)
13. *B. J. járásörmester nyomozása.*

A bíráló bizottság egyhangú ítélete szerint a pályadíj (egy íróasztal felszerelés és a czikk legmagasabb díja-zása) a «Szereltem-e, vagy elvetemültség?» című elbeszélésnek ítélte oda. Szerzője: *Hegedűs Gyula* csend-őrfőhadnagy. Az elbeszélést mai számunkban közöljük.

Ezenkívül csekély változtatás után magasabb díjazás mellett közlére alkalmasnak találtattak: «*Egy rejtélyes büntelt nyomozása*»; «*A kísértet*»; «*A szarkafészék*»; «*Az unokaöccs*», és «*A tolvajriasztó*» című elbeszélések. Felkérjük ezek szerzőit, hogy velünk közölni szivesked-jenek, vajjon elbeszéléseiket a bizottság utmutatása szerint némi tekintetben megváltoztatni s azután közlés czéljából rendelkezésünkre bocsájtani hajlandók-e?

«*Az eltűnt tojáskereskedő*» s «*Bizalmi személyek (besugó) megszerzése*» című elbeszélések, valamint *B. J. járásörmester nyomozása*, a szerzők nevei alatt küldetvén be, a pályázaton részt nem vehettek. E dolgo-zatból szerzőit, a feldolgozott tárgy felhasználhatása czéljából levelében külön fogjuk felkeresni.

A beküldött többi dolgozat közlére alkalmasnak nem találtattott.

A szerkesztőség.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre, továbbá a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre a szerkesztőség nem válaszol.

K. S. Hogy a csendőr kerékpárt tartson és az szolgálattól-kívül használja, megtiltva nincs. Erre semminem engedély sem szükséges.

L. V. 1. Nem miniszteri rendelet, hanem minisztertanácsi határozattal mondotta ki, hogy az igényjogosultsági igazolvány

alapján szolgál állásra már kinevezett egyének által utólag megszerzett négy középosztályú iskolai bizonyítvány, hivatalnoki állásra jogosító igényjogosultsági igazolvány elnyerésére alapul nem fog szolgálni, vagyis a szolgából nem lehet cenzitl hivatalnok. 2. Múlt számnunkban közöltük.

T. D. Őrsvezető. 1. A beküldött talányokból néhányat alkalom adtán felhasználunk. 2. Mindazon tannitvétel, melyeknek elvégzése az egyévi önkéntességre jogosít.

Őrs Szabás. 380 év, 10 hónap és 20 nap.

S. V. Őrsvezető. A fővárosban csak egy államépítészeti hivatal van, még pedig V. Akadémián, 12. sz. a. Van azonban ezenkívül: Az I. közti kerület kir. felügyelője, I. Attila-u. 23. Mindkét hivatal főnöke műszaki tanácsosok és a nagyságos cím illeti meg őket.

Őrs Viszág. Újonc a katona, míg az első kiképzés alatt áll. Katona (tettesleg állományú, tartalkos, szabadságolt) a besorozás napjától a katonai kötelekötől való végelbocsátásig. Hadkötele a 21. évtől bezárólag a 32. évig.

Őszike F. Örnél Károly könyvkereskedésében Budapest, Dorottya-utca.

Szentesi. Az eredményt a mai számnunkban megtalálja.

K. J. Ha a zenélésért díjazást is elfogad vagy gyűjt, akkor engedély kell hozzá.

B. S. csendőr. Levélből nem vehető ki, hogy az addé kinek a tőrére lett kivétel. Ha a család után, akkor az megfizetendő, de a család béréből levonható.

HIVATALOS RÉSZ

SZEMÉLYI ÜGYEK

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi jul. hó 14-én Ischben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Greminger Antal, m. kir. II. sz. csendőrkerületbeli járásörmesternek nyugdíjba helyezése alkalmából a *Koronás ezüst, érdemkeresztet* legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Rangmegváltoztatás:

az 1904. november 1-ei ranggal kinevezett: *rományai* lovag *Czogler* Gusztáv csendőrhadnagy 1. rangsáma helyett a 2. rangszámot, míg *Mészáros* Iván csendőrhadnagy 2. rangsáma helyett az 1. rangszámot nyeri.

Áthelyeztetett:

1907. évi augusztus hó 16-val:

Hótkön József, VII. sz. csendőrkerületbeli törzsörmester, a II. sz. csendőrkerületbe.

Okirattal megdicsértetett:

a m. kir. VII. sz. csendőrkerületi parancsnokság részéről:

Pap János Őrsvezető, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes működéséért, továbbá alárendeltjeinek helyes, céltudatos vezetése és befolyásolásáért.

Előléptettek:

1907. évi augusztus hó 1-ével:

Jóna Sándor, *Albért* Sándor, *Takács* István II., *Buncsi* József, *Kiss* József IV., *Reikort* István, *Szersa* János, *Kántor* József, *Vincz* Imre, *Gelencsér* Ferencz, *Csáder* Ferencz, *Artnér* Sándor, *Kocsis* József I., *Piliván* Imre, *Tóth* József III., *Bátóri* József, *Marosi* Gyula, *Heselbach* Antal és *Monduk* Béla VI. sz. csendőrkerületbeli cz. Őrsvezetők, *valóságos Őrsvezetőkké;*

az öt évi tényleges szolgálat befejezése után:

Lázár József, *Kobricsa* István, *Mánya* Antal, *Zöld* István, *G. Biró* István és *Szendrei* Antal, I. sz. Sztán Miklós és *Farkas* József, II. sz. csendőrkerületbeli csendőrök, *címzetes Őrsvezetőkké.*

Katonai szolgálati jellel elláttattak:

Józsa Antal, II. sz. csendőrkerületbeli törzsörmester, 1907. évi július hó 12-én az I. osztályú,

Varga Pál, II. sz. csendőrkerületbeli cz. őrmester, 1907. június hó 1-én, továbbá

FEJTÖRÖK.

Képtalány.

Betűrejtvény

CS 1 $\frac{9R}{v}$ Y

Számrejtvény.

Egy férj 15 évvel idősebb nejeénél, mindkettő éveinek száma összesen 85-öt tesz. Kérdés, hogy hány éves a férj és hány éves a nő?

Megfejtési határidő: 1907 aug. 26.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet-királyné sanatoriumi sorsjegyet lesz kisorsolva.

Lapunk 29. számában közölt fejtörök helyes megfejtése:

Képtalány: «Záratlan kapu a gyermek szája». — **Betűrejtvény:** «Pirkodny.» — **Számrejtvény:** «1, 1, 3, 7 = 12.»

Helyesen megfejtették: *Szekerés* István őrmester és neje, *Csátrják* János őrmester és neje, *Csátrják* István és János, *Mészáros* József és *Tolnai* Dávid őrsvezetők, *Gajer* Antal, *Szöke* Lajos és *Hajzerkus* János csendőrök, *Margineán* Jánosné járásörmester neje *Nagykátá*, *Ulmansky* Őrsvezető *Ága*, *Gergely* Sándor járásörm. és neje, *Kallós* András cz. Őrsvezető, *Kéri* János csendőr *Dés*, *hmvásárhelyi* őrs.

A kisorsolt Erzsébet-királyné Sanatorium-sorsjegyet *Ulmansky* cz. Őrsvezetőnek *Ágára* elküldöttük.

Kiss János II., VI. sz. csendőrkerületbeli csendőr ez. őrsvezető, 1907. augusztus 29-én és Biczi Sándor, VI. sz. csendőrkerületbeli ez. őrsvezető, a II. osztályu katonai szolgálati jellel.

Járőrvezetői jelvényvel elláttattak:

Németh Zsigmond, Kovács Miklós, Schmelzer József, Bencsik József, Barkovics Lajos, Márkus József, Nagy János II., Magyar Imre, Mórocz Imre, Bodlak Lajos, Kovács Sándor III., Hegedűs György, Szabó János IV., Dávid Imre, Pál György, Tóth Miklós, Mihálka Lajos, Jankó Imre II., Szabó János VI., és Jákló Károly, VI. sz. csendőrkerületbeli csendőrök.

Jelvénypótdíj.

Rosenauer Péter, VI. sz. csendőrkerületbeli törzsrörmester részére, a honvédelmi miniszter úrnak július hó 22-én kelt 89436/16. sz. rendeletével, a koronás ezüst érdemkereszt után esedékes nupi 32 filléres jelvénypótdíj, folyó évi május hó 1-étől kezdve folyósított.

Névváltoztatás.

Jabuka Imre, VI. sz. csendőrkerületbeli őrsvezető, a belügyminiszter úrnak 1907. évi június hó 27-ikén kelt 69849/VI-a számú engedélye alapján, vezetéknevét «Almási»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

Berei Lajos, II. sz. csendőrkerületbeli őrsvezető, Danszki helyesen *Danczkay* Mária Erzsébettel, 1907. július hó 23-án;

Patak Dániel, VI. sz. csendőrkerületbeli csendőr ez. őrsvezető, Radics Máriaival, 1907. július 28-án, Sós-kuton;

Keresmár Lajos, VI. sz. csendőrkerületbeli őrsvezető, Szakács Margittal, 1907. augusztus hó 2-án, Bölskén.

PÁLYÁZATOK.

Egy hivatalozgalmi állás a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségénél és országos tanácsánál. Fizetés 700 korona. Lakpénz 300 korona, vagy természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Több nyelv ismerete előnyt nyújt. A vallás- és közoktatásügyi miniszterhez címzett kérvények a muzeumok és könyvtárak főfelügyelősége és tanácsa előadójához 1907. évi szeptember hó 15-ig.

Egy irnoki állás a munkácsi járásbírósnál. Fizetés 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Hat havi próbaszolgálat. Kérvények a beregszászi törvényszék elnökéhez 1907. évi szeptember 2-ig.

Egy irodatiszti állás a nagyváradai pénzügyigazgatósnál vagy áthelyezés folytán máshol. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Megfelelő lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Kezelési szakvizsga. Négy középiskolai osztály. Kérvények a nagyváradai pénzügyigazgatóshoz 1907. évi szeptember hó-ig.

Egy utbiztosi állás Barcsan Somogy vármegyében. Fizetés 1200 korona. Lakpénz 300 korona. Utátalány. Magyar nyelv szóban és írásban. Véglegesítés az utmesteri tanfolyam elvégzése után. Kérvények Somogy vármegye alispánjához 1907. évi szeptember hó 1-ig.

Több pénzügyőri vigyázói állás a Sátoraljaújhegyi pénzügyigazgatóser területén. Napi zsold pótlékkal 2 korona. Laktanyaszerű elhelyezés. Ruhaátalány 100 korona. Szabályszerű mellékletmények. Magyar nyelv szóban és írásban. Számolás. Nötlenség. Kérvények a sátoraljaújhegyi pénzügyigazgatóshoz 1907. évi október hó 31-ig.

Egy irnoki állás a tornai járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a kassai törvényszék elnökéhez 1907. évi szeptember hó 3-ig.

Egy irnoki állás a kapuvári járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a soproni törvényszék elnökéhez 1907. évi szeptember hó 5-ig.

Egy irnoki állás a vasvári szolgabírói hivatalnál. Kezdő fizetés 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Hat havi próbaszolgálat. Vas vármegye főispánjához címzett kérvények Vas vármegye alispánjához 1907. évi szeptember hó 1-ig.

Egy fogházörmmesteri állás a zilahi törvényszéki fogháznál. Fizetés pótlékkal 1000 korona. Lakpénz 180 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Oláh nyelv ismerete előnyt nyújt. Börtönügyi szolgálatban való jártasság. Kérvények a zilahi kir. ügyészséghez 1907. évi szeptember hó 5-ig.

Egy irnoki állás a nagykanizsai kir. ügyészségnél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a nagykanizsai kir. ügyészséghez 1907. évi szeptember hó 7-ig.

Egy fogházfelügyelői állás a kaposvári törvényszéki fogháznál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a pécsi kir. főügyészséghez 1907. évi augusztus hó 30-ig.

Egy hivatalozgalmi állás a rétsági járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 160 korona, vagy természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona, vagy természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a balassagyarmati törvényszék elnökéhez 1907. évi augusztus hó 29-ig.